

**Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка**

Факультет мистецтв
Кафедра образотворчого мистецтва, дизайну та методики їх навчання

**Пояснювальна записка
до кваліфікаційного проєкту магістра
на тему «ДОСЛІДЖЕННЯ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРУ КУХНІ ТА ЇЇ
ПЛАНУВАННЯ»**

Спеціальність:

022 Дизайн

Студентка групи мД-25

Левицька Анастасія Андріївна

НАУКОВИЙ КЕРІВНИК:

заслужений архітектор України

Нетриб'як Михайло Миколайович

РЕЦЕНЗЕНТ:

Робота захищена з оцінкою:

Національна шкала _____

Кількість балів: ____ Оцінка: ECTS ____

Тернопіль – 2025

АНОТАЦІЯ

Левицька А. А. Дослідження дизайну інтер'єру кухні та її планування: Кваліфікаційний проєкт / Анастасія Андріївна Левицька; ТНПУ імені Володимира Гнатюка, Факультет мистецтв, кафедра образотворчого мистецтва, дизайну та методики їх навчання; наук. кер. Нетриб'як М. М. – Тернопіль. 2025. – 49 с.

В пояснювальній записці описане дослідження сучасних підходів до формування інтер'єру кухні з акцентом на ергономічні рішення, оптимізацію простору, вибір матеріалів та кольорової гами відповідно до функціональних потреб користувача. Проаналізовано основні планувальні схеми кухонь, визначено їх переваги та недоліки в умовах реальних квартир.

В кваліфікаційному проєкті запропоновано власні дизайн-проєкти кухонь, що поєднують раціональне планування, комфорт, стилістичну узгодженість та використання сучасних оздоблювальних матеріалів. Обґрунтовано прийняті композиційні, колірні та конструктивні рішення, а також визначено їх відповідність заданій концепції інтер'єру.

Ключові слова: дизайн, інтер'єр, кухня, ергономіка, комфорт, стиль.

ANNOTATION

Levytska A. A. Research on kitchen interior design and its planning:
Qualification project / Anastasiia Andriivna Levytska; TNPU named after
Volodymyr Hnatyuk, Faculty of Arts, Department of Fine Arts, Design and Teaching
Methods; of science driver M. M. Netrybyak - Ternopil. 2025. – 49 p.

The explanatory note describe the study of modern approaches to the formation of the interior of a room with an emphasis on ergonomic solutions, space optimization, selection of materials and colors in accordance with the functional needs of the user. The main kitchen layouts are analyzed, their advantages and disadvantages in real apartments are identified.

In the qualification project, proposes its own kitchen design projects that combine rational planning, comfort, stylistic consistency and the use of modern finishing materials. The compositional, color and structural solutions adopted are justified, and their compliance with the given interior concept is determined.

Keywords: design, interior, kitchen, ergonomics, comfort, style.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ В ДИЗАЙНІ КУХНІ	7
1.1. Огляд сучасного оформлення кухні.....	7
1.2. Використання новітніх матеріалів та технологій.....	11
Висновки до розділу 1.....	12
РОЗДІЛ 2. ОСНОВНІ АСПЕКТИ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРУ КУХНІ	13
2.1 Провідні стилі інтер'єру кухні.....	13
2.2. Психологія кольору в дизайні інтер'єру кухні.....	15
2.3. Матеріали та текстури у дизайні кухонного простору.....	18
Висновки до розділу 2.....	21
РОЗДІЛ 3. ПЛАНУВАННЯ КУХОННОГО ПРОСТОРУ	22
3.1. Основні типи планування кухонь.....	22
3.2. Ергономічне розташування побутової техніки та оптимізація робочого простору.....	24
3.3. Планування освітлення.....	27
3.4 Функціональні рішення для малогабаритних кухонь.....	28
Висновки до розділу 3.....	30
РОЗДІЛ 4. ПРОЕКТУВАННЯ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРУ КУХОНЬ	32
4.1. Аналіз простору та планувальне рішення кухонь.....	32
4.2. Вибір стилю та концепції дизайну.....	34
4.2.1. Кухня в сучасній квартирі.....	34
4.2.2. Кухня в перепланованій хрущовці.....	39
Висновки до розділу 4.....	41
ВИСНОВКИ	42
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	43
ДОДАТКИ	48

ВСТУП

Актуальність теми. Сучасний дизайн інтер'єру кухні відіграє важливу роль у забезпеченні функціональності, комфорту та естетичного вигляду житлового простору. Зростання уваги до дизайну інтер'єру кухні пов'язане з тенденцією до створення універсальних, зручних і красивих просторів, де поєднуються різні види діяльності: приготування їжі, прийом їжі, спілкування. Зважаючи на те, що кухня є важливим центром дому, її правильне планування та оформлення має велике значення. Це робить дослідження актуальним для тих, хто прагне покращити якість свого житлового простору та відповідати сучасним тенденціям.

Особливу увагу варто приділити малогабаритним кухням, які є одними з найбільш поширених типів приміщень в умовах сучасної урбанізації та обмеженого житлового простору. Кухні малих розмірів часто є складними для проєктування через обмежену кількість місця для розташування меблів, техніки та створення комфортних умов для приготування їжі. В таких умовах особливо важливо враховувати кожен квадратний сантиметр і знаходити оптимальні рішення для поєднання функціональності та естетики.

Мета дослідження - висвітлити особливості дизайну інтер'єру кухні, принципи її планування з урахуванням сучасних тенденцій та функціональних потреб.

Для досягнення поставленої мети передбачено виконання таких **завдань**:

- вивчити основні стилі дизайну інтер'єру кухні;
- дослідити вплив кольорових рішень на сприйняття кухонного простору;
- розглянути тенденції використання різних матеріалів в дизайні кухні;
- проаналізувати оптимальні функціональні рішення для невеликих кухонь з застосуванням новітніх технологій;
- описати основні типи планування кухні та правила оптимізації робочого простору;
- розробити проєкт інтер'єру кухні для конкретного об'єкта, враховуючи всі вищезгадані аспекти.

Об'єкт дослідження - сучасні світові тенденції проектування кухонь.

Предмет дослідження - стилістичні, кольорові, ергономічні та планувальні особливості малогабаритного кухонного простору.

Територіальні межі дослідження - територія України, проте для висвітлення сучасних тенденцій планування кухонь розглядалися і закордонні джерела.

Хронологічні межі дослідження - XXI ст.

У дослідженні використано такі **методи**, як теоретичний аналіз, порівняння та класифікація для вивчення стилів, кольорових рішень, матеріалів у розділі 1. Для 2-го та 3-го застосовані контент-аналіз та експертне оцінювання. А також метод 3D візуалізації для 4 розділу. У висновках застосовано методи узагальнення та систематизації для підбиття підсумків дослідження.

Практичне значення. Результати дослідження можуть бути корисними для дизайнерів інтер'єру, архітекторів, забудовників, а також для власників житла, які прагнуть оптимізувати та покращити дизайн кухонного простору. Вони допоможуть створювати комфортні, функціональні та естетично привабливі кухні, які відповідатимуть сучасним вимогам та трендам.

Обсяг і структура роботи. Магістерська робота складається з чотирьох розділів, 11-ти підрозділів, висновків, переліку використаних джерел (50 позицій) та додатків (що вміщують 4 малюнки, та альбом креслень). Загальний обсяг роботи становить 49 сторінок, з них 38 - основної частини.

Апробація результатів роботи та публікації. Основні результати дослідження було представлено та обговорено на конференції. У ході конференції було отримано цінні відгуки від фахівців, що дозволило уточнити та вдосконалити окремі аспекти дослідження.

За матеріалами дослідження опубліковано наукову статтю "Дизайн кухонного інтер'єру: стилістичні орієнтири та авторські концепції" у збірнику «Мала академія мистецтв» (Вип. 4, Хмельницький: ХГПА, 2025, с. 58–67). У якій проведено аналіз різних підходів до оформлення кухонного простору, розглянуто сучасні тенденції та авторські концепції дизайну.

РОЗДІЛ 1. АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ В ДИЗАЙНІ КУХНІ

1.1. Огляд сучасного оформлення кухні

Сучасний дизайн кухні зазнає постійних змін, відображаючи актуальні тренди в естетиці, функціональності та ергономіці простору. Сьогодні кухня перестає бути лише місцем для приготування їжі, а стає повноцінною частиною житлового простору, що об'єднує в собі зручність, практичність і стиль. Технологічні інновації, нові матеріали та свіжі дизайнерські підходи дозволяють створювати інтер'єри, які відповідають як естетичним, так і функціональним вимогам сучасних користувачів.

Однією з ключових тенденцій є мінімалізм та функціональність. Прості лінії, відсутність зайвих деталей, приховані системи зберігання та вбудована техніка допомагають зберігати візуальну чистоту простору. Все більше дизайнерів віддають перевагу використанню природних матеріалів, таких як дерево, камінь, метал та скло, що додають інтер'єру екологічності та тепла.

Ще один важливий напрям це відкриті простори та інтеграція кухні з вітальною або їдальною. Такий підхід створює відчуття простору та дозволяє господарям взаємодіяти з гостями та родиною навіть під час приготування їжі. Використання багаторівневого освітлення та продумана система зонування допомагають розмежувати функціональні області без створення бар'єрів.

Колірні рішення сучасних кухонь також зазнають змін. Якщо раніше переважали світлі та нейтральні відтінки, то сьогодні дизайнери активно експериментують з темними кольорами, такими як графітовий, глибокий синій або зелений. Контрастні акценти, наприклад яскраві стільці чи декоративні елементи, допомагають оживити інтер'єр і зробити його виразнішим. Окрім того, популярними залишаються природні текстури як дерево, бетон, мармур, що гармонійно поєднуються з сучасними високотехнологічними матеріалами.

Окрему роль у сучасному оформленні кухонь відіграє розумна техніка та ергономічні рішення. Все більше власників житла обирають кухонні прилади, які можна керувати через мобільні додатки, а також меблі з інтегрованими механізмами трансформації. Наприклад, висувні столи, багатофункціональні

системи зберігання та механізми плавного закривання забезпечують максимальний комфорт у користуванні.

Для детальнішого розгляду сучасних тенденцій у кухонному дизайні варто проаналізувати два конкретні приклади оформлення кухонних інтер'єрів. Перший проект від Kalinina Margarita має продумане планування, яке задовольняє вимогам ергономіки, комфорту і візуальної гармонії. Сучасний мінімалізм у поєднанні з натуральними матеріалами створив дуже збалансоване середовище для щоденного використання [15].

Рис. 1

Варто також звернути увагу на те, що ця кухня виконана у прямому (лінійному) плануванні. Таке робоче компонування досить містке, що є додатковою перевагою для маневрування в обмеженому просторі. Зона для трапези розташована поруч із робочою поверхнею, що дозволяє інтегрувати приготування їжі та її споживання. Ще одним вагомим елементом є скляна шафа для зберігання келихів та напоїв, яка слугує не лише функціоналу, а й привабливим візуальним акцентом.

Обрані матеріали демонструють сучасний підхід, враховуючи критерії міцності та тривкості. На фасадах застосовано комбінацію матових деревних плит та гладких лакованих площин, аби досягти балансу між теплотою текстур та їхньою прохолодою.

Кольорова гама проекту базується на поєднанні м'яких та натуральних відтінків. Нижня частина кухонного гарнітура пофарбована у світло-блакитний

колір, що надає простору свіжості та легкості. Верхні секції залишені у нейтральних тонах або білі, або світле дерево, що візуально збільшує площу. Яскраві жовті стільці слугують потужним акцентом у композиції, вносячи контрастність та динаміку в інтер'єр [31].

Загальний стиль оформлення можна визначити як сплав скандинавського мінімалізму із сучасним функціоналізмом. Мінімум орнаментів, чіткі геометричні форми та натуральні складові створюють збалансоване середовище, що відповідає ідеї практичного затишку. Важливою рисою є гра з різними фактурами, що додає глибини та візуальної насиченості. Освітлення відіграє суттєву роль: точкові джерела світла та спрямоване підсвічування робочої зони гарантують належний рівень освітлення для комфортного користування кухнею.

Наступний кухонний гарнітур займає площу 7 м² і реалізований у кутовому форматі від майстерень Tvoimebli. Таке планування максимізує корисність у невеликих приміщеннях, забезпечуючи ефективне використання кутових зон для зберігання та розміщення техніки. Додаткова обідня зона на чотири особи розташована у прилеглій зоні біля вікон, що забезпечує природне освітлення під час прийому їжі.

Рис. 2

Оформлення кухні демонструє продуману ергономіку та максимально ефективно використання простору. Верхні секції шаф надають достатньо місця для зберігання начиння, у той час як відкрита полиця додає інтер'єру легкості та

служує для розміщення декору чи потрібних предметів. Вся техніка вбудована гармонійно, що підтримує єдність стилістичного рішення.

Конструкції кухні створені з використанням актуальних екологічних матеріалів, які поєднують привабливий вигляд з тривалим терміном служби. Основна частина фасадів сірого кольору, виконана з МДФ, що візуально розширює приміщення та має антиблікові властивості. Стільниця та відкриті полиці зроблені з ламінованої ДСП або натурального шпону світлих порід дерева, що додає теплоти та відчуття природності внутрішньому простору. Фартух, оздоблений керамічною плиткою з шестикутним геометричним орнаментом, вносить динамічні акценти у загальну картину.

Кольорова схема будується на збалансованому поєднанні нейтральних відтінків та яскравих доповнень. Сірий колір фасадів є універсальним вибором, який відповідає сучасним інтер'єрним тенденціям і залишається актуальним. Світлі деревні тони меблів та стільниць формують затишок та гармоніюють з натуральними фактурами. Жовті вкраплення у вигляді текстилю та оббивки стільців вносять тепло та створюють виразний контраст із холодним сірим фоном. Жива рослинність у формі фітостіни з моху підкреслює екологічну спрямованість та зближує простір із природою.

Дизайн кухні тяжіє до скандинавського стилю, інтегруючи елементи еко-дизайну та мінімалізму. Відсутність ручок на фасадах, чіткі геометричні форми плитки та меблів, а також застосування природних текстур підтримують сучасне оформлення. Велика кількість природного світла, посилена білизною стін, сприяє відчуттю простору та відкритості. Освітлення організовано через комбінацію стельових круглих світильників та підвісної лампи з акцентними джерелами світла [25, с. 60-64].

На основі аналізу двох представлених інтер'єрів можна зробити висновок, що сучасні кухонні простори тяжіють до балансу між функціональністю, ергономікою та естетикою. Незалежно від площі приміщення, правильне планування, використання якісних матеріалів та грамотне поєднання кольорів дозволяє створити зручний і стильний простір.

Інтер'єр від Kalinina Margarita демонструє, як можна об'єднати мінімалізм та природні матеріали для досягнення затишку й гармонії. Водночас рішення від Tvoimebli показує, що навіть у компактному просторі можна реалізувати функціональну та стильну кухню, не жертвуючи комфортом. Таким чином, сучасний дизайн кухонь продовжує розвиватися, враховуючи як технічні інновації, так і потреби користувачів у практичності та естетичності.

1.2. Використання новітніх матеріалів та технологій

Сучасний дизайн інтер'єру кухні активно використовує новітні матеріали та технології, які не лише покращують естетику простору, а й підвищують його функціональність, довговічність і екологічність. В останні роки спостерігається тенденція до використання стійких та розумних матеріалів, що відповідають вимогам сучасного способу життя.

Одним із ключових напрямів є застосування інноваційних композитних матеріалів для стільниць та фасадів. Зокрема, популярними стали кварцові агломерати, які перевершують натуральний камінь за міцністю та вологостійкістю, а також мають великий вибір текстур і кольорів. Крім того, активно використовуються керамограніт та акрилові поверхні, які відзначаються високою термостійкістю та легкістю у догляді.

Окрему увагу варто приділити меблям-трансформерам, які особливо актуальні для невеликих приміщень. Відкидні столи, що складаються у стіну або ховаються в ящики, висувні стільниці, що можуть змінювати розміри, та розкладні барні стійки дозволяють максимально ефективно використовувати простір. Також популярністю користуються багатофункціональні кухонні острови, які можуть включати висувні панелі для збільшення робочої поверхні або навіть вбудовані плити та мийки. Також ефективним рішенням є висувні системи зберігання, наприклад, "карго" для вузьких ніш, обертові механізми для кутових шаф та багаторівневі висувні полиці, які дозволяють оптимізувати простір. Крім того, існують мобільні модульні конструкції, що можуть змінювати конфігурацію залежно від потреб користувача.

А також технології активно впроваджуються у виготовлення кухонних фартухів. Скляні панелі зі світлодіодним підсвічуванням, магнітні покриття для розміщення аксесуарів та інтегровані дисплеї – усе це не лише підкреслює сучасний стиль інтер'єру, а й робить кухню зручнішою у використанні.

Таким чином, застосування новітніх матеріалів та технологій у дизайні кухні дозволяє створити простір, що відповідає найвищим вимогам ергономіки, естетики та сталого розвитку. Завдяки цьому кухня стає не лише місцем для приготування їжі, а й осередком комфорту та інновацій у сучасному житті.

Висновки до розділу 1

Розділ охоплює основні тенденції сучасного дизайну кухонь, що поєднують функціональність, ергономіку та естетику. Сучасні кухні все більше стають частиною загального інтер'єру житлового простору, а не лише місцем для приготування їжі. Мінімалізм залишається ключовою тенденцією, з простими лініями та прихованими системами зберігання. Використання природних матеріалів, таких як дерево, камінь і метал, додає кухні тепла та екологічності. У дизайні з'являються більш темні кольори, наприклад, графітовий, синій або зелений, а контрастні елементи, такі як яскраві стільці або акценти, створюють динамічність інтер'єру. Інтеграція кухні з вітальною чи їдальною стає популярною, що сприяє створенню відкритих просторів і зручності у взаємодії з гостями.

У розділі також аналізуються два приклади кухонних інтер'єрів: проект від Kalinina Margarita, який поєднує мінімалізм з натуральними матеріалами, і рішення від Tvoimebli, яке оптимізує простір маленької кухні завдяки ефективному використанню кутових елементів і сучасних меблів-трансформерів. Обидва проекти демонструють, як можна створити стильний, функціональний та комфортний простір, враховуючи розміри приміщення та потреби користувачів. А також розглянуто інноваційні матеріали та технології, які використовуються у сучасному кухонному дизайні.

РОЗДІЛ 2. ОСНОВНІ АСПЕКТИ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРУ КУХНІ

2.1 Провідні стилі інтер'єру кухні

Кухня – не просто територія для приготування їжі, а по суті, осередок оселі, де збирається родина, відбуваються щирі бесіди та формуються теплі спогади. Тому оформлення цієї площі має бути не лише привабливим для ока, але й практичним, зручним та створювати відчуття затишку. Наразі існує велика кількість інтер'єрних напрямків для кухонь, кожен з яких має свої виразні ознаки, що проявляються у палітрі кольорів, фактурах, формах та матеріалах. Розглянемо найбільш запитувані стилі кухонь, їхні особливості та домінантні риси.

Класика ніколи не втрачає своєї актуальності. Це напрямок, який асоціюється з витонченістю, бездоганністю та солідністю. Ключовими характеристиками класичного оздоблення є застосування натуральних матеріалів, симетричне розташування компонентів і увага до найдрібніших деталей. У подібній кухні домінують теплі, природні тони – кремовий, бежевий, молочний, приглушений коричневий чи золотистий. Основою для фасадів слугує масив дерева, рідше - шпонований МДФ із вишуканими фрезерованими елементами. Вироби часто обробляють патиною, що імітує старовину. Дверцята можуть мати скляні вкраплення з елегантними візерунками, які надають кухні легкості. Фурнітура металева, виконана в бронзових чи золотистих відтінках, що підкреслює розкішну сутність стилю. Стільниці виготовляють із природного або штучного каменю, що додає міцності та естетичної цінності. Робочу зону (фартух) декорують керамічною плиткою з візерунками, мозаїкою чи мармуровими вставками. Аби класична кухня не виглядала надто застарілою, дизайнери радять поєднувати її із сучасною апаратурою, приховуючи її за меблевими фасадами або ж обираючи моделі у стилі ретро [19].

Мінімалізм – це напрямок, заснований на простоті, функціональності та чіткості ліній. Його фундаментальна ідея – уникнення надлишкових декоративних елементів, що сприяє створенню відчуття простору та легкості.

Колірна схема такого оздоблення є стриманою: білий, сірий, чорний, а також м'які відтінки синього чи зеленого. Кухня в стилі мінімалізму не обтяжена декором; головний наголос робиться на фактурах та матеріалах. Популярні фасади з акриловим чи полімерним покриттям, яке легко чиститься і не збирає відбитків пальців (ефект «софт-тач»). Ручки на дверцятах зазвичай або відсутні, або інтегровані у вигляді прихованих механізмів. Щоб простір не здавався надто стерильним, дизайнери радять включати дерев'яні компоненти – відкриті полиці, барну стійку або частину стільниці з натурального дерева [27]. Важливою складовою мінімалістичного інтер'єру є грамотне освітлення – точкові світильники, інтегроване підсвічування та лаконічні підвісні лампи.

Скандинавський стиль об'єднує простоту, світлість та домашній затишок. Натхненний природою Північної Європи, він акцентує увагу на природних матеріалах та м'яких тонах. Основні кольори – білий, світло-сірий, пастельний блакитний та пісочний. Фасади меблевих комплектів найчастіше виготовляють із МДФ чи шпону, що імітує дерево, або фарбують у білий колір з легкою текстурою, адже дерево є найбільш відомою рисою цього стилю [7, с. 88]. Суттєвим компонентом є стільниця – як правило, вона дерев'яна або виготовлена з високоякісної імітації дерева. Робочу зону оформлюють білою плиткою «кабанчик» або склом. Головна відмінність скандинавського напрямку – продуманість простору та пріоритет функціональності. Такі кухні часто доповнюють стильними, але простими меблями, відкритими полицями, лампами з металевими чи плетеними плафонами. Родзинкою можуть стати чорні ручки або контрастні кольорові вкраплення у вигляді текстильних елементів [20].

Лофт – це напрямок, що черпає натхнення з індустріальних приміщень, поєднуючи грубі матеріали із сучасними розробками. У такій кухні переважають матові поверхні, імітація бетону, металу, темного дерева. Популярні кольори – чорний, графітовий, насичений коричневий та відтінки іржі. Фасади часто виготовляють із МДФ з текстурою каменю чи металу, а стільниці – з кварцового каменю чи бетону. Щоб кухня не виглядала занадто

холодною, застосовують відкриті полиці з грубого дерева, світильники з металевими плафонами, цегляну кладку або плитку «метро».

Прованс відтворює атмосферу французького замиського будинку – ніжність, тепло та затишок. Палітра кольорів м'яка: молочні, оливкові, блідо-рожеві та лавандові відтінки. Фасади – дерев'яні або з ефектом легкого старіння. Важливими деталями є відкриті полиці, ажурні металеві елементи, вінтажна фурнітура. Стільниці здебільшого роблять із натурального дерева чи світлого каменю, а фартух прикрашають плиткою з флористичними мотивами. Така кухня насичена різноманітним дрібним декором – глиняним посудом, плетеними кошиками, текстилем з квітковими орнаментами [41].

А одним із найзатребуваніших трендів сучасності є еkleктика – змішування різних стилів в одній площі. Вона дає змогу комбiнувати елементи класики, мінімалізму та скандинавського дизайну, створюючи унікальне, гармонійне оздоблення. Такі кухні вирізняються функціональними меблями, контрастними акцентами та зухвалими колірними рішеннями, які підкреслюють індивідуальність власників [29].

Кожен стиль має свою неповторну атмосферу та характер, тому вибір залежить від того, який настрій господарі бажають збудувати у своєму просторі. Важливо не лише обрати естетично привабливий дизайн, але й подбати про його практичність, адже кухня – це місце, де щоденний комфорт є першочерговим.

2.2. Психологія кольору в дизайні інтер'єру кухні

Кольорове рішення в оформленні кухонного простору несе не лише естетичну функцію, але й справляє певний психологічний вплив на людину. Адже колірні асоціації можуть мати тематичне спрямування як зазначено у праці М. Шипова [45, с. 12]. Правильний добір палітри допоможе перетворити кухню на місце, де хочеться перебувати та проводити час із задоволенням.

Кожен відтінок володіє своєю унікальною енергетикою, що несвідомо впливає на сприйняття. Для прикладу, теплі тони – червоний, оранжевий,

жовтий – збуджують емоції, стимулюють до дії та покращують настрій. Натомість, прохолодні кольори – синій, зелений, фіолетовий – сприяють умиротворенню та релаксації [26, с. 85].

Червоний належить до найбільш енергійних кольорів. Він викликає відчуття жвавості та тепла, стимулює апетит, тому його часто зустрічають у закладах громадського харчування. На кухні цей колір варто використовувати дозовано: червоний захисний екран (фартух), меблі для сидіння чи невеликі декоративні елементи можуть додати простору яскравості та динаміки. Однак, надмірне його застосування може спричинити відчуття напруги або навіть візуально зменшити площу.

Жовтий асоціюється із сонячним світлом та теплом, завдяки чому він робить кухню гостинною й насиченою позитивною енергією. Світлі варіації жовтого чудово підходять для невеликих кухонь, оскільки додають освітленості. Глибокі відтінки, як-от гірчичний чи золотистий, у комбінації з білим або сірим, здатні створити вишуканий ефект.

Зелений має заспокійливу дію та несе в собі асоціації з природою. Його можна застосовувати як у м'яких пастельних тонах, так і в насичених кольорах, скажімо, смарагдовому чи оливковому. Гарнітур у темно-зеленому виконанні поруч із дерев'яною стільницею сформує атмосферу екологічності та злагоди, а м'ятні чи салатіві акценти додадуть приміщенню свіжості.

Синій та блакитний кольори традиційно не вважають найбільш доречними для кухонь, адже вони потенційно можуть знижувати апетит. Проте, якщо вибрати правильний відтінок – наприклад, ніжно-блакитний чи сірувато-синій – можна досягти відчуття чистоти та свіжості. Глибокий синій для кухонних меблів, у поєднанні з білою або мармуровою поверхнею, додасть простору елегантності та сучасності.

Фіолетовий є доволі складним вибором для кухонного оформлення, оскільки він не має очевидних «істівних» конотацій. Тим не менш, його світлі тони, як-от лавандовий чи бузковий, можуть надати кухні витонченості, а

насичені сливові чи баклажанові відтінки у комбінації із золотими чи мідними елементами створять атмосферу розкоші [5].

Окрім впливу на емоції, колір суттєво визначає, як візуально сприймається розмір кімнати. Грамотний вибір відтінків може як зробити кухню візуально просторішою, так і надати їй більш камерного, затишного вигляду [37].

Світлі тони як білий, бежевий, пастельні варіації – відбивають світло та формують ефект відкритого простору. Вони ідеальні для кухонь невеликої площі, особливо в обмежених квартирних умовах, де важливо візуально розширити межі. Наприклад, білий кухонний набір з глянцеви́ми фасадами та скляними вставками зробить навіть компактну кухню більш «повітряною».

Темні кольори як чорний, графітовий, насичено-синій – формують відчуття глибини, але водночас можуть візуально «поглинати» площу. Вони найкраще підходять для просторих кухонь, особливо тих, що мають великі вікна та гарне освітлення. Матові чорні фасади у поєднанні з дерев'яними чи металевими акцентами надають інтер'єру сучасного та стильного вигляду [34].

Контрастні комбінації здатні змінити пропорції приміщення. Припустимо, якщо стіни та верхні секції гарнітура виконати у світлих тонах, а нижні – у темніших, кухня візуально виглядатиме вищою. Вертикальні смуги або високі шафи з контрастними елементами також сприяють оптичному підняттю стелі.

Яскраві кольорові вкраплення допомагають акцентувати увагу в інтер'єрі та зробити його цікавішим. Якщо основний фон залишається нейтральним – білий, сірий чи бежевий – можна додати кольорового настрою через текстиль, декор або навіть виділивши кольором окремі частини гарнітура. Наприклад, гірчичний фартух чи бірюзові стільці можуть стати яскравою плямою, що оживить загальне враження від кухні [33].

Колір відіграє вирішальну роль у проєкті кухні, впливаючи як на психологічний стан, так і на візуальне сприйняття простору. Теплі відтінки приносять відчуття затишку та енергії, холодні – створюють спокій та свіжість.

Світлі кольори розширюють простір візуально, а темні додають глибини та виразності. Успішний дизайн кухні базується на збалансованому поєднанні кольорів, фактур матеріалів та освітлення, що забезпечує не лише естетичну привабливість, а й високий рівень комфорту в повсякденному житті.

2.3. Матеріали та текстури у дизайні кухонного простору

Обравши оздоблювальні матеріали для кухонного простору, ми визначаємо не тільки його зовнішній вигляд, а й те, наскільки зручним він буде у щоденному експлуатуванні. Оскільки це приміщення постійно стикається з вологою, перепадами температур, механічними деформаціями та забрудненнями, необхідно дуже зважено пасувати до вибору покриттів для фасадів, робочих поверхонь, зони фартуха, підлоги та інших складових інтер'єру. Окрім самих матеріалів, велике значення мають і їхні фактури, адже вони здатні як підсилити обраний стиль кухні, так і позначитися на її сприйнятті загалом, а також на процесах догляду.

Натуральна деревина залишається одним із найпопулярніших виборів для кухонного набору [1, с. 18]. Її застосовують для облицювання фасадів, виготовлення стільниць, відкритих полиць і навіть підлогових покриттів. Дерево має неперевершену фактуру, яка наповнює оселю теплом і природністю, особливо якщо має яскраво виражений візерунок волокон чи ефект брашування (штучне старіння). Проте деревина вимагає уважного догляду, бо може всмоктувати вологу і втрачати колір під дією сонячного світла. Для кухонь, оформлених у класичному, скандинавському чи прованському стилях, часто надають перевагу світлим або побіленим деревином, тоді як темні породи краще вписуються у лофт-концепції.

Варіанти, що є більш доступними за ціною, ніж масив дерева, – це поверхні, облицьовані шпоном або ламінатом. Шпон являє собою тонкий зріз натуральної деревини, що приклеюється до основи з МДФ або ДСП. Він досить точно передає природну фактуру, але менш стійкий до механічних впливів і потребує захисного покриття. Ламіновані стільниці чи фасади можуть імітувати

фактуру дерева, каменю або металу, при цьому вони доволі стійкі до вологи та механічних пошкоджень. Однак, якщо ламінат буде пошкоджено, його ремонт стає складним, оскільки волога може проникнути всередину та спричинити деформацію основи [50].

Кварцовий агломерат вважається оптимальним рішенням для стільниць та робочих поверхонь (фартухів). Він не вбирає рідини, невибагливий до високих температур та ударних навантажень, а також доступний у широкому спектрі фактур: від імітації мармуру до рівномірних кольорів з дрібними краплями, що додають поверхні глибини. Його ключова перевага – це практичність та тривалий термін служби, адже він не потребує особливого догляду і не вицвітає з плином часу.

Мармур та граніт традиційно обирають для кухонь преміум-класу. Вони вирізняються розкішним виглядом завдяки природному візерунку прожилок, що робить кожную стільницю ексклюзивною. Мармур є м'якшим і більш пористим, тому потребує обережнішого поводження, тоді як граніт вирізняється надзвичайною міцністю і функціональністю. Обидва камені підходять як для робочих поверхонь, так і для фартухів, створюючи ефект монолітності [40].

Для оформлення зони фартуха найчастіше використовують керамічну плитку або скло. Плитка може мати різноманітні фактури – від глянцевої до матової чи об'ємної. Глянцеві поверхні відбивають світло, візуально розширюючи кухню, але на них більш помітні сліди від води та жиру. Матова плитка виглядає стриманіше та актуальніше; вона менше мажеться, але її фактура може ускладнювати чищення. Скляний фартух (скіналі) є відмінним вибором для сучасних інтер'єрів, оскільки створює абсолютно рівну поверхню без швів, що значно спрощує догляд. Загартоване скло стійке до нагрівання та механічних пошкоджень, хоча й не застраховане від подряпин.

Ще один затребуваний матеріал для кухонних фартухів та стільниць – нержавіюча сталь. Її часто застосовують на професійних кухнях завдяки високій витривалості та стійкості до вологи та кислот. Поверхня металу може

бути або полірованою, або шліфованою – перша дає дзеркальний блиск, а друга менш схильна до утворення подряпин.

Підлога на кухні має бути не лише естетично привабливою, а й достатньо міцною, оскільки вона зазнає найбільших експлуатаційних навантажень. Керамічна плитка – найбільш поширений варіант, адже вона стійка до води, жирових забруднень та подряпин. Варто уважно підходити до вибору фактури плитки: глянцеві покриття можуть бути слизькими, тоді як рельєфні або матові є безпечнішими, хоча їх може бути складніше мити. Ламінат чи вінілове покриття є теплішими та комфортнішими при дотику, вони здатні якісно імітувати фактуру дерева або каменю. Вініл вирізняється високою стійкістю до вологи, що робить його гармонійним рішенням для кухні.

Фактури в дизайні кухні відіграють ключову роль, оскільки можуть істотно змінювати сприйняття простору. Глянцеві фасади відбивають світло, роблячи приміщення повітрянішим, що стає перевагою для невеликих кухонь. Проте на глянці чітко видно сліди від дотиків, тому у зонах інтенсивного використання (як-от дверцята шаф біля варильної поверхні чи мийки) доцільніше використовувати матові фактури. Матові фасади мають більш стриманий і вишуканий вигляд, вони менш помітні щодо забруднень і простіші у щоденному догляді.

Об'ємні фактури, як-от брашована деревина чи текстурована плитка, додають інтер'єру глибини та роблять його виразнішим. Вони чудово виглядають у кухнях, оформлених у стилях лофт, прованс або кантрі. Проте рельєфні поверхні схильні накопичувати пил та жирові відкладення, тому краще розміщувати їх у зонах, які не контактують безпосередньо з парою та бризками [48].

Підсумовуючи, вибір матеріалів та фактур для кухонного простору повинен ґрунтуватися на пошуку рівноваги між красою та функціональністю. Натуральні матеріали, як-от деревина та камінь, формують відчуття вишуканості, але вимагають ретельного обслуговування. Штучні покриття, зокрема кварц, ламінат та вініл, пропонують кращу зносостійкість та простоту в

експлуатації. Фактури мають не менше значення, оскільки вони здатні візуально трансформувати простір та впливати на зручність обслуговування. Гармонійне поєднання обраних матеріалів та їхніх фактур дозволяє створити кухню, яка буде не лише привабливою, а й максимально зручною для побутового використання.

Висновки до розділу 2

Отож, у цьому розділі ми заглибилися у ключові моменти проектування кухонного інтер'єру, а саме: стильові течії, дію кольору та підбір оздоблювальних матеріалів і поверхонь. Було представлено чільні кухонні напрями – як-от класика, лаконічний мінімалізм, скандинавський стиль, індустриальний лофт та затишний прованс, кожному з яких притаманні свої унікальні палітри, склад оздоблення та акценти декору.

Крім того, було розкрито психологічну вагу кольорів: світлі, теплі тони сприяють атмосфері тепла та стимулюють бажання їсти, тоді як холодні кольори насичують простір спокоєм та візуальною легкістю. Окремо обговорено, як саме відтінки змінюють візуальне сприйняття площі: яскраві кольори збільшують об'єм, темні додають глибини, а рішення з високим контрастом дають змогу коригувати габарити кімнати.

Першочерговим складником кухонного оформлення є добір фактур та матеріалів. Ми проаналізували базові альтернативи для фасадних частин, робочих поверхонь, захисних панелей (фартухів) та підлогового покриття. Також акцентовано увагу на значенні поверхонь: глянцеві лики візуально «розсувають» межі, матові виглядають більш стримано, а рельєфні фактури додають композиції виразності.

Підсумовуючи, цей розділ наголошує на необхідності всебічного підходу до створення кухонного простору, де гармонійне поєднання обраного стилю, колірної гами та фактур формує як естетично привабливу, так і функціонально комфортну зону для щоденного вжитку.

РОЗДІЛ 3. ПЛАНУВАННЯ КУХОННОГО ПРОСТОРУ

3.1. Основні типи планування кухонь

Кухня вважається одним із ключових районів у будь-якому житлі, чи то будинок, чи то апартаменти. Від того, як вона облаштована щодо планування, залежать як зручність, так і ефективність використання наявної площі. Грамотно організована зона прийому та приготування їжі дає змогу мінімізувати витрати часу та зусиль під час готування, створюючи ідеальні умови для роботи.

Кожна схема облаштування має свої особливості та найкраще підходить для певних габаритів чи конфігурацій приміщень. Лінійна схема – це найбільш ощадливий у плані площі варіант: усі елементи меблів та побутової техніки розміщуються вздовж однієї стіни. Такий формат кухні ідеальний для невеликих зон, що не перевищують восьми квадратних метрів, або студій, де економія місця є пріоритетом. Його головна перевага – компактність, хоча брак робочої зони може ускладнити процес приготування страв. Часто застосовується у витягнутих (вузьких) приміщеннях, де інші способи розставлення меблів є неможливими [8].

Дворядна або ж дволінійна (паралельна) конфігурація передбачає розташування гарнітура уздовж двох стін, що стоять одна навпроти одної. Це вдале рішення для кухонь середнього чи значного розміру, площею від дев'яти до п'ятнадцяти квадратних метрів, особливо якщо прохід між цими двома лініями достатній для вільного руху. Завдяки такому підходу можна сформувавши оптимальний «робочий трикутник», що підвищує практичність у роботі на кухні. Критично важливо, аби проміжок між двома рядами становив не менше 1,2 метра, інакше простір ризикує стати занадто тісним.

Кутова (Г-подібна) схема – одна з найпопулярніших, оскільки вона дозволяє використати простір максимально продуктивно. Меблі та техніка групуються вздовж двох суміжних стінок, що формує зручне робоче трикутне компонування. Цей варіант добре вписується в кухні середніх габаритів (від восьми до дванадцяти квадратних метрів) і може бути адаптований навіть у

невеликих кімнатах. Такий підхід дає можливість інтегрувати обідню зону чи барну стійку, додаючи функціональної користі.

Планування П-подібного типу чудово підходить для просторих кухонь, площа яких сягає від 12 квадратних метрів і більше. Меблі розташовуються вздовж трьох стін, що забезпечує значну робочу площу та великий обсяг для зберігання речей. Це слушний вибір для тих, хто любить готувати та проводить чимало часу на кухні. Проте, у невеликих кімнатах таке розміщення здатне створити враження захаращеності та обмежити простір для переміщення. Аби користуватися нею було комфортно, проміжок між протилежними стінами варто залишати не менше, ніж 1,2-1,5 метра.

Варіант з островом зазвичай застосовують на кухнях із великою площею, від 15 квадратних метрів. Його відмінною рисою є наявність окремого кухонного острова, який може слугувати додатковою робочою поверхнею, зоною для зберігання або ж обіднім куточком. Таке рішення сприяє зручному процесу приготування їжі, якщо правильно організовано робочий трикутник. Тим не менш, для втілення острівного планування потрібен значний простір, аби зберегти легкість пересування навколо острова – мінімальна відстань між елементами меблів має становити хоча б 1 метр.

Планування з півостровом схоже на острівний варіант, але відмінність полягає в тому, що «острів» прилягає до однієї зі стін або до загального кухонного гарнітуру. Це цілком прийнятний компроміс для кухонь середнього розміру, площею від 10 до 14 квадратних метрів, оскільки дає змогу організувати додаткову робочу зону без потреби у надмірній кількості місця. Півострів можна використовувати як місце для барної стійки, зони для сніданків або додаткового простору для підготовки страв. Він пропонує більше функціональності, аніж традиційні схеми, і гармонійно вписується у відкриті кухні, об'єднані з вітальною [39].

Вибір найбільш вдалого планування кухні залежить від габаритів приміщення, його конфігурації та особистих потреб власників. Однолінійне та Г-подібне планування підходять для невеликих просторів, тоді як П-подібне та

острівне — ідеально пасують для великих кімнат. Важливо брати до уваги не лише зовнішній вигляд, а й дотримуватися принципу робочого трикутника, що забезпечить максимальну зручність та функціональність під час користування кухонним простором [18].

3.2. Ергономічне розташування побутової техніки та оптимізація робочого простору

Ключовим принципом у створенні зручного кухонного інтер'єру є ідея так званого «робочого трикутника». Суть цієї концепції полягає у вигідному розміщенні трьох критично важливих зон: місця для зберігання продуктів (холодильника), зони миття та зони приготування їжі (плити). Ці три точки утворюють геометричну фігуру, яка має на меті зробити робочий процес максимально комфортним та продуктивним. Оптимальними вважаються відстані між цими трьома вузлами у межах від 1,2 до 2,7 метрів. Таке планування немовби усуває зайву біганину, що веде до економії часу та зниження втоми при роботі на кухні. Ця настанова стає надзвичайно актуальною при облаштуванні невеликих кухонь, де кожен клаптик площі є на вагу золота [9].

При інсталяції кухонного обладнання важливо брати до уваги його взаємодію з усім оточенням. Наприклад, холодильну камеру логічно розміщувати ближче до входу, аби спростити процес розпакування щойно принесених продуктів. Водночас, прямого сусідства з варильною поверхнею чи духовкою слід уникати, адже надмірне тепло може негативно позначитися на ефективності споживання енергії таким приладом та спричинити збої у роботі його системи охолодження. У тісних приміщеннях вдалим вибором стануть вузькі моделі або варіанти вбудованої техніки, які дозволять ефективніше використати наявний простір.

Мийка ж виступає у ролі своєрідного епіцентру кухонного простору. Її розташування між холодильником та плитою є найбільш раціональним, оскільки це значно спрощує етап попередньої обробки продуктів перед

термічною обробкою. Посудомийну машину доречно ставити поблизу мийки, на відстані приблизно 40–60 сантиметрів, що суттєво полегшить маніпуляції із завантаженням брудного та вийманням чистого посуду. Для кухонь із обмеженою площею варто розглянути використання компактних версій посудомийних машин, які можна інтегрувати безпосередньо у стільницю або розмістити під самою мийкою.

Варильну поверхню варто розміщувати не ближче 40 сантиметрів від мийки, аби уникнути розбризкування рідини. Критично необхідно організувати робочі зони для оброблення продуктів поблизу плити, що гарантує ергономічність процесу готування. Духова шафа допускається монтувати незалежно від варильної панелі, піднявши її до рівня грудей: це суттєво знизить навантаження на хребет, коли потрібно виймати гаряче. Для невеликих кухонь оптимальним вибором є інтегровані пристрої, наприклад, варильна панель, у яку вже вмонтовано духову піч, або ж багатозадачна апаратура. Духові прилади, що вбудовуються і мають функціонал мікрохвильовки, дозволять зекономити площу, зберігаючи при цьому повну потужність інструментарію.

Витяжний пристрій має монтуватися безпосередньо над зоною нагріву, дотримуючись зазначеної виробником висоти (як правило, 60–75 см, залежно від типу кухонної панелі). Таке розташування гарантує ефективне видалення парів та одорів, що є особливо цінним у невеликих приміщеннях із дефіцитом вентиляції. Якщо площа кухні мізерна, краще звернути увагу на телескопічні або повністю приховані витяжки, які мінімізують візуальне займане місце [47].

Менші кухонні гаджети, такі як мікрохвильова піч, мультиварка, кавоварка та тостер, слід розміщувати, орієнтуючись на частоту їхнього застосування. При нестачі вільного простору доречно використовувати вбудовані ніші, висувні полиці чи спеціалізовані шафки для зберігання тих приладів, користування якими не є щоденним. Життєво важливо забезпечити необхідну кількість електроточок, бажано з інтегрованими вимикачами, аби раціоналізувати споживання енергії. Розумне планування розміщення розеток

усуне проблему заплутаних дротів і підвищить загальну безпеку використання обладнання [42].

Удосконалення робочої зони на кухні полягає у впровадженні рішень, спрямованих на підвищення її практичності. Ефективному використанню наявної площі сприяє інтеграція висувних механізмів, спеціалізованих кутових шаф та внутрішніх органайзерів для шухляд. Рейлінгові конструкції дають змогу тримати потрібний інвентар у межах швидкого дотягування. За умов достатньої квадратури, функціональність робочої зони може бути доповнена кухонним островом або стійкою-баром, які не лише розширюють місце для готування, а й слугують обідньою зоною. В умовах обмеженого простору гарним виходом стануть стільниці, що складаються або висуваються, які можна задіювати лише тоді, коли це необхідно. Тобто кожна зона має виконувати своє функціональне призначення [2], [3].

Питання розміщення кухонного інвентарю є ключовим для підтримання ладу та забезпечення комфорту. Максимальне залучення вертикальних площин досягається завдяки багаторівневим полицям, магнітним тримачам для ножів та підвісним кошикам. Впорядкуванню столового приладдя та інших дрібних предметів сприяє організація шухляд із застосуванням розділювачів.

Для невеликих кухонь критично важливим є чітке зонування: виділення зон для зберігання, попередньої підготовки та термічної обробки продуктів. Візуальному розширенню приміщення, що створює відчуття затишку навіть на малих площах, сприяє використання світлих відтінків, глянцевого фасадних матеріалів та дзеркальних елементів. Застосування ергономічних засад гарантує зручність та практичність кухні незалежно від її габаритів. Розумне розпорядження кожним доступним квадратним сантиметром дає змогу сформувати високоефективний простір, повністю відповідний запитам сучасного мешканця [20].

3.3. Планування освітлення

Грамотне проектування світлового забезпечення на кухонному просторі є надзвичайно важливим елементом для формування затишного та практичного середовища. Необхідно брати до уваги як денне, так і штучне світло, адже вони безпосередньо впливають на зручність виконання завдань, візуальне сприйняття кімнати та загальний комфорт перебування.

Світло, що надходить із природних джерел, відіграє ключову роль у формуванні атмосфери кухні та допомагає зменшити витрати електроенергії. Інтенсивність та якість денного освітлення значною мірою зумовлені орієнтацією віконних прорізів відносно сторін світу. Приміщення з вікнами, що виходять на північ, отримують стабільно розсіяне, але не дуже інтенсивне світло протягом дня. У подібних умовах доцільно застосовувати додаткові джерела штучного світла з теплим кольоровим відтінком, аби створити більш гостинну обстановку. Якщо ж вікна розташовані на схід, то значну частину доби кухня буде залита яскравим ранковим сонцем, тоді як після полудня вона може стати доволі темною. У такому випадку слід забезпечити достатнє штучне підсвічування, бажано нейтрального чи теплого спектру.

Кухні, вікна яких спрямовані на південь, насолоджуються максимальною кількістю природного освітлення протягом тривалого часу. Тут є сенс використовувати світильники холодного або нейтрального відтінку, щоб уникнути зайвого нагрівання приміщення. Вікна, що виходять на захід, дарують яскраве освітлення ближче до вечора та у другій половині дня, проте ранком у цьому просторі може бути досить похмуро. Для таких ситуацій радиться додати освітлення безпосередньо у робочій зоні, а також застосовувати тепле штучне світло для створення невимушеної атмосфери.

Штучне освітлення класифікується на загальне, робоче та декоративне. Завдання загального освітлення полягає у підтримці рівномірного рівня яскравості по всій площі кухні. Як правило, для цього використовують центральні підвісні світильники, вбудовані точкові лампи або плоскі

світлодіодні панелі. Розміщувати їхні потрібно таким чином, щоб світло рівномірно покривало усю територію кімнати, не залишаючи тінювих зон.

Освітлення робочої зони є життєво важливим для гарантування безпечних та приємних умов праці у місцях, де готується їжа. Його місце – прямо над робочими стільницями, мийкою та варильною поверхнею. Найбільш доречними рішеннями вважаються світлодіодні стрічки або точкові світильники, інтегровані в нижні панелі навісних шаф. Такий підхід усуває затемнення, що можуть заважати під час кулінарних процесів [21].

Освітлення декоративного характеру слугує для формування унікальної атмосфери та виокремлення певних елементів дизайну. Це може бути підсвічування відкритих полиць, ніш або декоративні настінні світильники (бра), які додають приміщенню теплоти та витонченості. На кухнях відкритого планування таке освітлення може відігравати ключову роль у візуальному розмежуванні зон.

Щоб досягти оптимального ефекту, рекомендується застосовувати сукупність різних типів освітлювальних приладів; це дасть змогу налаштувати світло відповідно до різноманітних сценаріїв використання кухні. Впровадження регуляторів яскравості (димерів) також сприятиме створенню гнучкого світлового середовища, яке відповідатиме потребам користувачів у будь-який момент дня.

3.4. Функціональні рішення для малогабаритних кухонь

Невеликі за розміром кухонні приміщення – чи не буденність, особливо якщо мова йде про оселі у великих містах. Власники таких квадратних метрів нерідко зіштовхуються із задачею організації цієї території так, аби вона залишалася затишною, практичною і водночас мала привабливий вигляд. Сучасні дизайнерські підходи пропонують чимало варіантів, котрі дають змогу використати з максимальною користю кожен клаптик доступної площі.

Ключовим моментом у меблюванні крихітної кухні є грамотне проектування розташування елементів. Найбільш вдалим визнано Г-подібне

(кутове) або ж лінійне розміщення гарнітура, оскільки це сприяє елементарному пересуванню та економії простору. Кухонний гарнітур у формі літери «Г» дає змогу задіяти дві суміжні стіни, забезпечуючи достатньо місця для зберігання речей та робочої зони. Натомість, пряма (лінійна) кухня пасує вузьким приміщенням, де необхідно вмістити головні складові в одну лінію, не втрачаючи зручності у користуванні [32].

Раціональне використання простору по вертикалі – ще один дієвий прийом. Високі навісні шафки, що сягають самого стелі, надають змогу знаходити місце для посуду, харчових запасів та різного кухонного начиння, не забираючи при цьому корисної площі. Додаткові полицки і рейлінгові системи допомагають гарно розташувати дрібниці на зручній висоті, звільняючи робочу поверхню [30].

Вбудовані меблі, що змінюють конфігурацію (трансформери), є просто необхідними для малогабаритних кухонь. Відкидні та висувні столи дозволяють швидко трансформувати конфігурацію простору залежно від поточної потреби, як висвітлено у праці С. Кисіль [22]. Наприклад, стіл, що складається і кріпиться до стіни, можна задіяти лише у час трапези, а в інший час він не обтяжуватиме інтер'єр зайвим об'ємом. Висувні робочі поверхні та додаткові стільниці допомагають наростити площу для приготування страв, не перевантажуючи загального вигляду та виконують кілька функцій [35].

Також популярним є рішення інтегрувати побутову техніку. Холодильники, посудомийні машини, мікрохвильовки, вмонтовані безпосередньо у шафи, допомагають зберегти простір, підтримуючи при цьому гармонійний вигляд помешкання. Варто уваги пошук компактних моделей – приміром, вузькі посудомийні машини завтовшки 45 см чи плити з двома конфорками замість традиційних чотирьох [4], [28].

Грамотне облаштування зон для зберігання має неабияке значення. Застосування шухляд зі спеціальними вставками дає змогу раціонально впорядкувати посуд та допоміжні кухонні речі. Системи типу «карго», вузькі вертикальні пенали для прянощів чи ємностей з рідинами сприяють

ефективному використанню навіть найскромніших ділянок. Не менш затребуваними є усілякі обертові пристрої для кутів, так звані «чарівні кутки», що полегшують доступ до глибинних зон шаф у кутових гарнітурах [16].

Світло також є суттєвою складовою, що формує враження від габаритів приміщення. Монтаж світильників безпосередньо під навісними елементами візуально розширює робочу поверхню, тоді як точкові джерела чи підвісні лампи сприяють створенню приємної атмосфери. Вибір світлих кольорів для оздоблення стін та фасадів, а також застосування елементів з відбиваючими (дзеркальними чи глянцевими) властивостями допомагає візуально збільшити об'єм та наповнити його світлом [13].

Окремо варто згадати про розсувні конструкції – двері чи панелі. У випадку, коли кухня об'єднана з вітальнею чи передпокоєм, доречно використовувати скляні або дерев'яні світлопрозорі переділи, які зберігають відчуття відкритості, але чітко розмежовують функціональні зони.

Отже, ефективні методи для малогабаритних кухонь підсумовуються у якісному проектуванні, використанні предметів меблів подвійного призначення, інтегрованій апаратурі, продуманих місцях для зберігання та майстерно підбраному освітленні. Розумний підхід до оформлення дозволить навіть невеликому кухонному простору стати практичним, естетичним та придатним для щоденного застосування.

Висновки до розділу 3

У третій частині було детально опрацьовано ключові моменти організації кухонного майданчику, що є вирішальним етапом у формуванні затишного та практичного інтер'єру. Ми дослідили різноманітні конфігурації кухонь, їхні унікальні риси, а також сильні та слабкі сторони, що надає змогу зробити виважений вибір, який відповідатиме індивідуальним потребам тих, хто користуватиметься цим простором.

А саме, було окреслено, що головні схеми розміщення на кухні охоплюють пряму, кутову, П-подібну, острівну та паралельну розстановку

елементів обладнання й меблів. Кожен із цих варіантів має свої особливості застосування та ідеальні умови для продуктивного виконання кулінарних завдань. Наголошувалося, що вибір конфігурації обумовлюється не лише габаритами приміщення, але й звичками мешканців та їхніми особистими вподобаннями.

Окрім того, значна увага була приділена ергономічному розміщенню побутових приладів і максимальному використанню робочої зони. Було проаналізовано правила формування так званого «робочого трикутника» (зона термічної обробки — мийка — зберігання продуктів), що сприяє зручності та мінімізує непотрібні рухи під час готування. Підкреслено, що грамотне розподілення зон дозволяє суттєво підвищити віддачу від використання кухонного простору [17].

Спеціальний підрозділ було відведено плануванню системи освітлення, адже цей аспект прямо впливає на зручність та безпеку роботи на кухні. Проведено аналіз основних типів світла: загального спрямування, локального та декоративного, крім того, підкреслено важливість використання сучасних світлодіодних технологій для забезпечення енергоощадного освітлення.

Також були розглянуті функціональні рішення для тих кухонь, які не вирізняються великою площею. Запропоновано низку способів раціоналізації простору, включаючи застосування висувних систем, розкладних стільниць, інтегрованої техніки та багаторівневих систем зберігання. Це є надзвичайно актуальним для невеликих помешкань, де необхідно максимально ефективно задіяти кожен квадратний сантиметр.

Отже, у цій частині було здійснено всебічний розгляд питань, пов'язаних з архітектурно-просторовою організацією кухні, що дає змогу сформулювати ґрунтовні рекомендації для створення практичного, зручного у використанні та комфортного середовища як для безпосереднього приготування їжі, так і для щоденного перебування.

РОЗДІЛ 4. ПРОЕКТУВАННЯ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРУ КУХОНЬ

4.1. Аналіз простору та планувальне рішення кухонь

Площа кухні у сучасній оселі сягає 13,51 м², що цілком достатньо для створення зручної робочої зони та повноцінного місця для споживання їжі. Приміщення має прямокутну форму із вдалим пропорціями, які дають змогу ефективно вмістити кухонний гарнітур уздовж головної стіни, забезпечуючи при цьому комфортні шляхи пересування між зонами готування та прийому їжі. Завдяки визначеним габаритам (ширині та довжині) вдається досягти ідеальної організації робочого трикутника — із розташуванням мийки, плити та холодильника у зручних точках, що значно підвищує ергономіку щоденних кулінарних процесів. Усі ці аспекти наочно відображені на схемі планування квартири. (див. Додаток А, рис. А.1)

Висота стелі становить 2,7 метра, що відповідає сучасним будівельним нормам для житла та забезпечує достатній запас простору по вертикалі [10, с. 14]. Це дає змогу без проблем змонтувати підвісні шафи, вентиляційний короб та необхідні світильники. В результаті, навіть при використанні високих фасадів та повного верхнього ярусу меблювання, кухня не видається заниженою чи тісною [24].

Важливою рисою цієї кухні є відсутність безпосереднього виходу для природного світла. Єдине денне освітлення проникає лише опосередковано — через двері, що ведуть на балкон. Таке планувальне рішення вимагає особливо уважного підходу до організації штучного освітлення. Саме тому найбільш доцільним є поєднання загального світла на стелі з локальними джерелами світла безпосередньо над робочою поверхнею. Представлена візуалізація підтверджує можливість забезпечити рівномірне освітлення усього простору, а також сфокусувати світло на зоні гарнітура, що ефективно компенсує брак сонячного світла та створює сприятливі умови для роботи на кухні.

Площа приміщення дає змогу без труднощів інтегрувати великогабаритний холодильник, кухонну плиту з духовкою, робочу поверхню потрібного розміру та увесь необхідний обсяг для зберігання речей. Більше

того, є достатньо площі для обіднього столу, який не блокуватиме переміщення та не звужуватиме головних коридорів. При цьому інтервали між гарнітуром та їдальною відповідають нормативним вимогам, забезпечуючи комфорт під час експлуатації кухні, навіть якщо нею оперують одразу кілька користувачів.

Загалом, оцінка планувальних характеристик вказує на те, що кімната має вдалі співвідношення для формування актуального, практичного та гармонійного вигляду. Усі основні функціональні зони можна розмістити осмислено, а висота та форма простору дозволяють раціонально задіяти як площину підлоги, так і стіни. Попри відсутність прямого денного світла, продумана система штучного освітлення та наявність доступу до лоджії гарантують приємну атмосферу та не обмежують можливості використання приміщення.

Схема помешкання у типовій «хрущовці» вказує на те, що кухонна зона мала площу у 6,0 м². Такий розмір типовий для житла того часу і вельми обмежує можливості ґрунтовної впорядкованості простору, адже унеможлиблює вміщення достатньої кількості меблів та апаратури без перевантаження кімнати. З огляду на це, під час змін планування було вирішено вдосконалити конфігурацію оселі, з'єднавши кухню з фрагментом житлової кімнати, внаслідок чого утворився новий об'єднаний простір типу кухня-вітальня, що охоплює 14,80 м². (див. Додаток Б, рис. Б.1.) Таким чином, корисна площа кухонної частини фактично зросла більше ніж удвічі, що значно розширило її потенціал, покращило ергономіку та стилістичні перспективи. Висота приміщення зафіксована на позначці 2500 мм, що відповідає стандартним будівельним нормам для «хрущовок» і зберігає можливість монтування повноцінного верхнього ярусу шаф, витяжної системи та світлових приладів. Завдяки прийнятній висоті стелі меблі не створюють візуального навантаження на простір, а вертикальні поверхні можна задіяти з максимальною користю [46].

Реконструкційні роботи включали знесення однієї з перегородок між кухонною зоною та житловим приміщенням, що дало змогу сформувати

відкритий простір із чітким розмежуванням зон. На плані монтажних робіт позначено нововведені конструкції з гіпсокартону та внутрішні перегородки, які окреслюють функціональні сектори та забезпечують коректне візуальне сприйняття інтегрованого простору [11], [12].

Збільшення площі надало можливість раціонально розташувати повномірний кухонний гарнітур вздовж головної стіни — інтегрувавши мийку, плиту, духову шафу, холодильник та витяжку. Лінійні розміри стіни дозволяють вибудувати логічний та компактний робочий трикутник «мийка–плита–холодильник», що суттєво оптимізує щоденну зручність експлуатації. Розширення простору також зробило можливим облаштування зручної зони для прийому їжі, яка б не заважала проходам і забезпечувала вільне пересування кільком особам у приміщенні [49].

Оскільки кухонна зона, навіть після оновлення, не має прямого доступу до природного освітлення, проєкт передбачає впровадження продуманої системи штучного освітлення. Візуалізація демонструє поєднання загального світла від стелі, локального підсвічування робочої поверхні, а також додаткових акцентних джерел, що забезпечують рівномірну світлову картину в усьому приміщенні та нівелюють дефіцит сонячного світла.

4.2. Вибір стилю та концепції дизайну

4.2.1. Кухня в сучасній квартирі

Вибір модерну для оформлення кухонного простору диктується як його функціональною спроможністю, так і актуальними трендами у розвитку дизайну житла. Цей стиль виник як відповідь на потребу об'єднати високу технологічність, практичність застосування та візуальну стриманість. Щодо кухонь, модерн демонструє одну з найвищих ефективностей: він дає змогу впорядкувати робочу зону засадами ергономіки, водночас формуючи візуально чисту та збалансовану атмосферу.

Ключовою перевагою модерну є його гнучкість у роботі з обмеженими просторами. У типових сучасних оселях площі кухонь нерідко бувають

невеликими, тому критично важливо використати кожен квадратний метр із максимальною користю. Притаманні модерну строгі контури, мінімум декоративних надмірностей та логічна побудова композиції запобігають ефекту захаращеності, підтримуючи візуальну легкість інтер'єру. Для кухні з Г-подібною конфігурацією та браком природного світла цей принцип є надзвичайно важливим: чітке структурування об'єктів допомагає зберегти відчуття простору навіть якщо кольорова гама досить насичена [23].

Ще одна вагома підстава на користь модерну — його сумісність із передовими матеріалами та технологічними рішеннями. Стиль передбачає використання зносостійких, функціональних поверхонь та систем освітлення, що легко вмонтовуються в корпус меблів. Крім того, модерн відкриває широкі можливості для вибору палітри — від насичених темних до теплих природних відтінків, що дозволяє реалізувати індивідуальні бачення в рамках загальної стилістики [6].

Окрім того, модерн служить найеластичнішою основою для введення виразних декоративних акцентів. Його базова, стримана мова дозволяє без проблем інтегрувати поодинокі елементи, запозичені з інших дизайнерських течій, не руйнуючи загальної єдності оформлення. Це життєво необхідно для створення простору, де поєднуються висока функціональність та унікальний авторський почерк, що є сучасною дизайнерською вимогою.

Отже, модерн обрався як найкраща платформа для розробки кухонного інтер'єру через його практичність, чітку організацію, здатність до адаптації та можливість додавати мистецькі вкраплення без шкоди для цілісності простору. Його застосування забезпечує ідеальну рівновагу між естетикою та функціональністю, що повною мірою відповідає нинішнім стандартам облаштування житлового середовища.

У рамках загальної стилістики модерну в проєкт кухні цілеспрямовано вбудували окремі еkleктичні вкраплення, мета яких — посилити унікальність інтер'єру та додати йому візуальної глибини. Найбільш виразним прийомом такої стилістичної побудови став фартух у зоні приготування їжі, де

використали візерункову плитку світлого, нейтрального кольору з тонким графічним орнаментом [38].

Вибір саме орнаментальної плитки зумовлений бажанням створити декоративний осередок композиції, який би врівноважив помірність модернових фасадів і водночас доповнив теплоту деревини стільниці та частини фартуха. Світлий відтінок плитки обрано не випадково: він створює необхідний контраст із темнішим сірим верхнім рівнем кухонного гарнітура та м'якшим зеленим низом. Завдяки цьому акцентна ділянка не переобтяжує оформлення, а функціонує як легкий, візуально підсвічений елемент, що привертає погляд, зберігаючи при цьому єдність кольорової гами.

Важливою підставою для вибору світлого акценту стала також відсутність доступу до природного освітлення у приміщенні. Світла орнаментована плитка допомагає компенсувати брак денного світла, відбиваючи штучне освітлення і формуючи більш об'ємну та яскраву атмосферу у робочій зоні. Комбінуючи плитку з нейтральним візерунком і теплими дерев'яними поверхнями, фартух не виглядає надто строкатим чи домінуючим — він слугує врівноваженим декоративним елементом, що гармонійно вписується у модернову стилістику [43].

У проєкті застосували змішаний підхід: орнаментальна плитка покриває лише певну частину, тоді як залишок фартуха оздоблено матеріалом, що імітує фактуру дерева (див. Додаток А, рис. А.2.). Таке композиційне рішення дало змогу зберегти теплоту інтер'єру і запобігти надмірній пишності, яка могла б виникнути при використанні орнаменту на всій площі. Дерев'яний сегмент фартуха продовжує лінію стільниці та виступає як сполучний елемент між верхніми та нижніми модулями, забезпечуючи плавний перехід між частинами кухонного гарнітура [36].

Завдяки цьому поєднанню вдалося досягти збалансованого вигляду: орнаментальний елемент підкреслює оригінальність та художність інтер'єру, тоді як тепла деревна текстура підтримує загальну ідею натуральності та затишку. При цьому структура модерну не порушується — акцент залишається

локальним, функціонально виправданим і підпорядкованим загальній логіці оформлення.

Колірне оформлення кухні базувалося на злитті натуральних відтінків та актуальних фактур, що забезпечує одночасно привабливий вигляд, практичність та відчуття тепла. Добір матеріалів та барвники здійснювався з огляду на помірну кількість сонячного світла, що потрапляє у приміщення, а також потребу у чіткому візуальному розмежуванні зон та балансуванні між темними і світлими площинами [44].

Верхні панелі кухонного гарнітура виконані з МДФ, покритого матовим лаком у глибокому сірому кольорі. Цей темний тон надає верхній частині суворого сучасного характеру, акцентуючи графічність побудови та вдало поєднуючись із металевими деталями побутової техніки. Матова поверхня не лише мінімізує відблиски та сліди дотиків, але й згладжує різкий перехід до світлих стін та стелі, що є особливо важливим у кімнаті без вікон.

Нижні дверцята гарнітура виготовлено з МДФ з ламінацією у м'якому зеленому кольорі, що асоціюється з природою. Такий вибір створює відчуття тепла та природності, компенсуючи прохолоду темного верху, і водночас надає композиції візуальної стійкості. Матеріал облицювання нижніх фасадів обрано з міркувань експлуатації: він стійкий до механічних впливів та вологи, що є критичним у зоні активного приготування їжі.

Робоча поверхня та зона над нею частково оформлені деревом з виразною теплою фактурою. Дерев'яні елементи інтегрують контрастні фасади, пом'якшуючи їхнє сприйняття, формують органічні переходи та додають кухонному простору домашньої атмосфери. Фартух частково декоровано плиткою з гладкою поверхнею та орнаментом, що полегшує чищення та посилює декоративний акцент. Візерунок, завдяки грі світла, стає виразним елементом малюнку, що підтримує загальний сучасний стиль.

Стіни та стеля оформлені у світлих, нейтральних відтінках — наближених до прохолодного або істинно білого. Таке рішення візуально збільшує площу та компенсує брак денного світла. Світлі поверхні ефективно

відбивають штучне освітлення, підвищуючи загальну яскравість кімнати та формуючи відчуття просторості, охайності та впорядкованості. Водночас вони не забирають уваги у ключових елементів, як-от темні панелі чи декоративна плитка, а навпаки, посилюють їхню виразність.

Вибір системи освітлення відіграє вирішальну роль у тому, як сприймається кольорова гама та матеріали інтер'єру. Було застосовано поєднання загального світла на стелі та LED-підсвічування робочої ділянки гарнітура. Використано світло нейтральної температури (приблизно 4000–4500 К), що забезпечує достовірне відображення кольорів фасадів, дерева та плитки без зміщення відтінків у жовтизну чи синяву. Світло рівномірно освітлює робочі зони, прибирає тіні від темних фасадів та акцентує текстури матеріалів, роблячи їх більш рельєфними. Велика кількість світлових приладів створює відчуття об'єму та гарантує комфортну роботу на кухні, одночасно підкреслюючи дизайнерське бачення.

Отже, уважно підібрана палітра кольорів, матеріальна база та освітлювальне рішення формують збалансований, сучасний та водночас затишний кухонний простір. Кожен компонент — від верхніх і нижніх фасадів до стільниці, фартуха та стін — взаємопов'язаний, а світло слугує не лише практичною, а й естетичною функцією, зберігаючи цілісність композиції та вигідно підкреслюючи обрані фактури.

Таким чином, обрана кольорова гама і матеріали, разом із продуманим освітленням, реалізують задум дизайнерської концепції кухні. Контрастне зіставлення темних фасадів і світлих площин, натуральних деревних текстур та орнаментального малюнка на фартусі створює сучасний, але теплий інтер'єр, що відповідає засадам модерну та підсилює загальну гармонію. Світлі стіни та нейтральне світло підкреслюють фактури, усувають недолік природного освітлення та роблять простір візуально просторішим і більш збалансованим. У підсумку, кожен елемент інтер'єру працює в рамках однієї концепції, демонструючи баланс між красою та функціональністю і повністю відповідає початковому дизайнерському рішенням, представленим на рендерах.

4.2.2. Кухня в перепланованій хрущовці

Вибір поєднання скандинавського й лофт-стилів для оформлення кухні-вітальні був продиктований потребою у створенні простору, який би вирізнявся світлістю, збалансованістю та відчуттям відкритості, що мало б компенсувати обмежену кількість природного світла та підкреслити збільшену площу після зміни планування. Північна естетика, що базується на лаконічності, натуральності матеріалів та перевазі світлих відтінків, виявилася найбільш вдалою для формування вигляду кухні, яка мусить здаватися максимально легкою, повітряною та актуальною.

Головна перевага північного стилю полягає у його здатності візуально розширювати габарити приміщення шляхом використання світлої кольорової гами, простих форм та природних текстур. Це є вкрай значущим для кухонної зони, об'єднаної з вітальнею, де світло надходить насамперед із сусідньої зони та балкону. Світлі оздоблювальні матеріали для стін та застосування матових білих площин у верхній частині кухонних меблів сприяють ефективному віддзеркаленню штучного освітлення, завдяки чому простір сприймається об'ємнішим і затишнішим [14].

До загальної ідеї проекту долучені окремі акценти лофту, що підсилюють сучасну спрямованість оздоблення. Чорні металеві елементи фурнітури, виразні світильники та графічні лінії побутової техніки формують легкий індустріальний натяк, який урівноважує пом'якшеність скандинавської палітри та додає інтер'єру чіткості. Подібна комбінація уникає надмірної візуальної завантаженості — навпаки, вона створює органічну гармонію між простотою натуральних складових та виразністю індустріальних деталей.

Визначальну роль у втіленні цієї стилістичної концепції відіграє вибір матеріалів та кольорів для кухонного гарнітура. Верхні секції виконані із МДФ із матовим білим оздобленням, що цілком відповідає канонам північної естетики. Білий матовий тон формує відчуття легкості, посилює освітленість кімнати та активно розсіює штучне світло, таким чином нівелюючи його дефіцит. (див. Додаток Б, рис. Б.2.) Матове покриття забезпечує м'яку,

ненав'язливу поверхню без різких бликів, а використання МДФ як основи гарантує високу якість, довговічність та стабільність форми фасадів, що є важливим критерієм для мінімалістичних інтер'єрів.

Нижня частина кухонного гарнітура також зроблена з МДФ, однак вирізняється м'яким бірюзовим відтінком, що належить до природної пастельної гами. Цей колір вносить до інтер'єру акцент, проте він не є надмірно контрастним, завдяки чому не порушує загальної світлості приміщення. Бірюзовий нижній ярус надає простору відчуття свіжості та візуального тепла, при цьому зберігаючи стриманість. Матова поверхня фасадів забезпечує приємні тактильні відчуття та полегшує догляд, а також підкреслює загальну м'якість композиції, уникаючи при цьому надмірної глянцевої.

Поверхня стільниці оздоблена ламінатом HPL із фактурою натуральної деревини. Це традиційне рішення для сучасних кухонь, що зумовлене високою стійкістю матеріалу до механічних впливів, вологи та температурних коливань. Тепла текстура дерева відіграє ключову роль: вона пом'якшує поєднання білого та бірюзового кольорів, додає простору природності та тепла, забезпечуючи потрібний баланс між мінімалізмом та домашнім комфортом. Дерев'яна імітація також створює плавний перехід між секціями гарнітури, роблячи композицію цілісною та візуально гармонійною.

Отже, вибір матеріалів та кольорової гами кухонного гарнітура цілком відповідає концепції світлого скандинавського інтер'єру, доповненого лофтовими елементами. Білі фасадні частини, бірюзовий низ та тепла фактура деревини спільно формують простір, який водночас виглядає легким, сучасним та надзвичайно затишним. Лофтові вкраплення посилюють графічність та ритміку загальної композиції, але не перетягують увагу, залишаючи головний пріоритет на натуральності та функціональній простоті. Завдяки такому поєднанню, інтер'єр кухні-вітальні сприймається як візуально збалансований, гармонійний та позбавлений зайвих деталей, що цілком відповідає актуальним трендам дизайну та вимогам до комфортного житлового середовища.

Висновки до розділу 4

Проаналізувавши просторові атрибути та архітектурні задуми, можна констатувати: обидва розглянуті варіанти кухонь — мають усі передумови для формування інтер'єру, який буде водночас і практичним, і зручним. У типовому сучасному кухонному приміщенні вдалі співвідношення габаритів, оптимальна висота стелі та реалізована концепція робочого трикутника гарантують комфортне користування простором навіть за умови обмеженого доступу природного світла.

Реконструкція «хрущовки» надала змогу суттєво розширити кухонну площу, трансформувавши її у повноцінну кухню-вітальню. Це, своєю чергою, забезпечило якісно новий рівень ергономіки, дало можливість раціонально розподілити функціональні зони та успішно розмістити сучасне кухонне устаткування.

Вибір естетичних рішень був безпосередньо зумовлений унікальними рисами кожного об'єкта. Для сучасної кухні було обрано напрямок модерн, що надає простору структурованості, підкреслює його практичність та естетичну стриманість. Натомість, для кухні, що постала після перепланування «хрущовки», перевагу було надано скандинавському стилю, доповненому елементами лофту. Це допомогло візуально розширити межі кімнати, створити світле й гармонійне оформлення простору.

В обох сценаріях вирішальну роль відіграла виважена палітра оздоблювальних матеріалів та кольорів, яка поєднує зносостійкі робочі поверхні, натуральні текстури та стримані кольорові акценти. Система штучного освітлення виступає як ключовий інструмент, що ефективно компенсує дефіцит сонячного світла, підсилює обрані фактури та забезпечує зручність експлуатації кухні.

Підсумовуючи, цей розділ ілюструє, що продумане планувальне рішення, гнучкий підхід до вибору стилю та обґрунтований добір матеріалів дають змогу створювати функціональні, візуально цілісні та комфортні кухонні інтер'єри, незалежно від того, якими були початкові параметри приміщення.

ВИСНОВКИ

У даній кваліфікаційній роботі було вирішено проблему оптимізації планування кухонного простору, що було визначено як основну мету дослідження у вступі. Проведений аналіз сучасних підходів до облаштування кухонь дозволив визначити переваги та недоліки різних планувальних рішень, а також виділити оптимальні схеми, які забезпечують зручність користування та ефективне використання простору. Особливу увагу було приділено аналізу аналогів, що дозволило оцінити сучасні тенденції дизайну кухонь та адаптувати їх до умов конкретного приміщення.

У теоретичному розділі було розглянуто принципи організації кухонного простору, зокрема ергономіку, зонування робочих зон та концепцію «робочого трикутника». Було проаналізовано вплив вибору матеріалів, кольорових рішень та меблевих систем на комфорт та естетичне сприйняття приміщення. Цей аналіз дав змогу обґрунтувати проектні рішення та визначити критерії, які мають забезпечувати функціональність, зручність та стильове поєднання кухонного інтер'єру.

Практична частина роботи полягала у розробці планувальних рішень, що оптимізують рух користувача та забезпечують раціональне розташування робочих зон. Запропоновані схеми враховують розміри та конфігурацію кухні, ергономічні вимоги та сучасні дизайнерські тенденції. Було визначено оптимальні місця розташування меблів, техніки та систем зберігання, що підвищує комфорт користування і дозволяє максимально ефективно використовувати площу.

Таким чином, виконана робота підтверджує, що системний підхід до планування кухонного простору дозволяє забезпечити високу функціональність, комфорт та естетичну привабливість інтер'єру.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Абизов В. А., Агліуллін Р. М. Основні матеріали в дизайні сучасних корпусних меблів кухні. *Art and Design*. 2020. № 1. С. 15–27.
2. Абизов В. А., Булгакова Т. В., Агліуллін Р. М. Основні чинники та умови дизайн-проектування корпусних меблів для кухні. *Art and Design*. 2022. №3. С. 32-38.
3. Агліуллін Р. М. Дизайн корпусних меблів кухонь житлових будинків : дис. ... доктора філософії : 022. Київ: КНУТД, 2020. 212 с.
4. Агліуллін Р. М. Особливості проектування корпусних меблів кухонь сучасних квартир. *Наукові розробки молоді на сучасному етапі* : тези доповідей XVIII Всеукраїнської наукової конференції молодих вчених та студентів (18-19 квітня 2019 р., м. Київ): Т. 1: Сучасні матеріали і технології виробництва виробів широкого вжитку та спеціального призначення. Київ : КНУТД, 2019. С. 417–418.
5. Беті, П. Анатомія кольору. Київ : ArtHuss. 2023. 366 с.
6. Бондар Л. INTERIOR DESIGN IN UKRAINE-2. Дизайн інтер'єру в Україні інтер'єрні рішення в житлових приміщеннях: книга. Київ: CP Publishing, 2021. 400 с.
7. Висоцька М. В., Василенко О. Б. Принципи проектування інтер'єру кухні в скандинавському стилі. *Збірка студентських наукових праць за 2023-2024 навчальний рік*. Одеса : ОДАБА, 2024. С. 88-89.
8. Гнатюк Л. В. Інтер'єр сучасного житла: функціонально-планувальні рішення. Харків : ХДАДМ, 2022. 212 с.
9. Голобородько В. М. Ергономіка для дизайнерів: підручник. Харків: ХДАДМ, 2012. 378 с.
10. ДБН В.2.2-15:2019 Житлові будинки. Основні положення. URL: https://e-construction.gov.ua/laws_detail/3199650971919583106?doc_type=2 (дата звернення 11.02.2025).
11. ДБН В.2.2–9:2018 Громадські будинки та споруди. Основні положення

12. ДБН В.2.5-28: 2006. Державні будівельні норми. Інженерне обладнання будинків і споруд. Природне і штучне освітлення
13. Дизайн кухні 2023 — сучасні ідеї оформлення. URL: <https://design-proekt.com.ua/kitchen-design/> (дата звернення 11.02.2025).
14. Дизайн маленької кухні - як облаштувати міні кухню у себе вдома. URL: <https://goldenplaza.com.ua/ua/articles/stati-o-mebeli-dlja-kuhni/dizayn-malenkoj-kuhni-kak-obustroit-mini-kukhnyu-u-sebya-doma/> (дата звернення: 14.11.2024).
15. Дизайн маленької кухні в сучасному стилі: 120 фото, ідеї інтер'єру. URL: <https://nabuduvaly.com/dyzayn-malenkoi-kuhni-v-suchasnomu-styli-120-foto/> (дата звернення: 14.11.2024).
16. Дячун З. Конструювання меблів. Частина 1. Корпусні вироби. Київ : Києво-Могилянська академія, 2011. 387 с.
17. Ергономіка кухні: основні принципи та правила. URL: <https://meblyar.lviv.ua/statti/ergonomika-kuhni/> (дата звернення: 14.11.2024).
18. Ергономіка. URL: <https://hurtmebli.com/wp-content/uploads/2021/05/kozhen-element-kuhon-okremomodulno-ta-materialy-skladskoj-programy.pdf> (дата звернення: 11.02.2025).
19. Єгорова Н. Стиль в інтер'єрі. Київ: Український медіа холдинг, 2010. 120 с.
20. Зміст визначає форму: функціональний дизайн інтер'єру. URL: <https://hmarochos.kiev.ua/2017/08/29/zmist-viznachaye-formu-funktsionalnij-dizajn-inter-yeru/> (дата звернення: 11.02.2025).
21. Ідеї для дизайну кухні: практичність та естетика. URL: <https://luxdim.com/uk/dizajn-kuhny/> (дата звернення: 11.02.2025).
22. Кисіль С. С., Беклеміщева Д. О. Засоби дизайну комфортного середовища кухні з використанням меблів, що трансформуються. *Архітектурний вісник КНУБА*. 2017. Вип. 13. С. 435–442.
23. Король В. П. Архітектурне проектування житла : навч. посіб. Київ : Фенікс, 2006. 208 с.

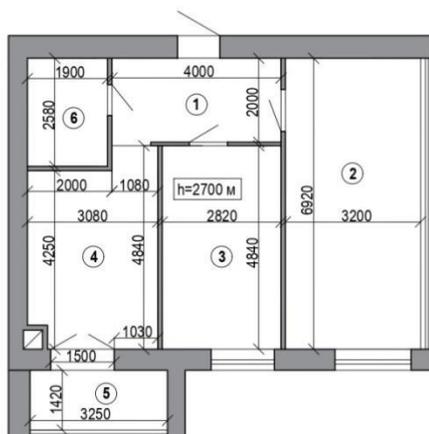
24. Курліщук Б. Ф. Проектування інтер'єрів житлових і громадських споруд : навч. посіб. Київ : ІСДО, 1995. 264 с.
25. Левицька А. Дизайн кухонного інтер'єру: стилістичні орієнтири та авторські концепції. *Мала академія мистецтв : збірник наукових праць мистецького наукового конкурсу здобувачів ЗЗСО та ЗВО України*. Хмельницький : ХГПА, 2025. Вип. 4. С. 58–67.
26. Маслова С. А., Чабала В. В. Колір в інтер'єрі : Тези 70-ої ювілейної наукової конференції професорів, викладачів, наукових працівників, аспірантів та студентів університету (Полтава, 23 квітня – 18 травня 2018 р.). Полтава : ПолтНТУ, 2018. Т. 3. С. 85–86.
27. Мінімалізм у дизайні кухні. URL: <https://www.lori.com.ua/minimalizm-u-duzauni-kukhni/> (дата звернення: 14.11.2024).
28. Нові рішення в облаштуванні кухні. URL: <https://smartspace.com.ua/clauses/novye-resheniya-v-obustroystvo-kukhni.html> (дата звернення: 14.11.2024).
29. Новосельчук, Н. І. Дизайн інтер'єру : навч. посібник. Полтава : Національний університет "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка", 2020. 165 с.
30. Олійник О. П., Гнатюк Л. Р., Чернявський В. Г. Конструювання меблів та обладнання інтер'єру : Київ : КНУБА, 2023. С. 250.
31. Олійник О. П., Гнатюк Л., Чернявський В. Г. Основи дизайну інтер'єру : навч. посіб. Київ : [б.в.], 2011. 224 с.
32. Основні принципи планування кухні. URL: <https://fmebli.com.ua/statti/osnovni-printsipi-planuvannia-kuhni> (дата звернення: 14.11.2024).
33. Отт Д. 1000 ідей поєднування кольорів: довідник. Київ: ArtHuss, 2022. 288 с
34. Пікард, Ч., Кнопф, Д. Колір і світло. Київ : Nash Format. 2024. 384 с.
35. Пономаренко К. О. Новітні тенденції в дизайні меблів та трансформованих елементів інтер'єру. *Освіта і наука*. 2021. С. 2.

36. Рамстедт Ф. Мистецтво затишку: практичний посібник зі стилю та дизайну інтер'єру. Київ: ArtHuss, 2021. 240 с.
37. Ребекка Етвуд. Життя у кольорі. Як зробити дім яскравішим: натхнення і практичні поради / Living with Color: Inspiration and How-Tos to Brighten Up Your Home. / — Перекладачка: Юлія Максимейко, К.: ArtHuss, 2020, 256 ст.
38. Секрети оформлення інтер'єру кухні URL: <https://blog.ficus.house/oformlennja-interieru-kuhni/> (дата звернення: 11.02.2025).
39. Створення ідеальної кухні: 6 типів планування та як обрати найкращий. URL: <https://www.homedesign.in.ua/stvorennia-idealnoi-kukhni-6-typiv-planuvannia-ta-iak-obraty-naykrashchuu> (дата звернення: 14.11.2024).
40. Сучасний дизайн кухні 2024-2025. URL: <https://purpurspace.com/suchasnyi-dyzain-kukhni/> (дата звернення: 14.11.2024).
41. Сучасні тренди дизайну кухні. URL: https://www.tarkett.ua/uk_UA/node/sucasn-trendi-dizaynu-kuhn-15475 (дата звернення: 11.02.2025).
42. Сьомка С. В. Ергономіка та ергодизайн: підручник. Київ: Ліра-К, 2019. 616 с
43. Сьомка С. В., Антонович Є. А. Дизайн інтер'єру, меблів та обладнання : підручник. Київ : Ліра-К, 2018. 400 с.
44. Шейкіна О. Дизайн інтер'єру. Харків: Веста, 2010. 160 с.
45. Шипова М. К., Вовк О. В. Психоемоційний вплив кольору. *Поліграфічні, мультимедійні та web-технології*: матеріали Молодіжної школи-семінару V Міжнародної науково-технічної конференції, 3 листопада 2020 р. Харків : ХНУРЕ, 2020. С. 11-13.
46. Як правильно облаштувати маленьку кухню: 6 порад. URL: https://zaxid.net/yak_pravilno_oblashtuvati_malenku_kuhnyu_poradi_foto_n1550374 (дата звернення: 14.11.2024).

47. Які мають бути розміри кухонних шаф. URL: <https://furniset.com.ua/nw91-yaki-mayut-buti-rozmiri-kuhonnih-shaf?srsltid=AfmBOop1c7YWuCGfLTqA6ZE7IIhyPQbGfD9WTt9TC4ex1FcjH3HXhLiP> (дата звернення: 11.02.2025).
48. 9 трендів інтер'єру кухні 2023-2024. URL: <https://e-mebel.net.ua/uk/9-trendov-interera-kuhni-20232024> (дата звернення: 14.11.2024).
49. Abyzov, V. A., Brazhnikova, Y. S., Vyshnevskaya, O. V., Ryshkevych, N. O. Особливості дизайну інтер'єрів соціального житла. *Art and Design*. 2021. № 3 (15). С. 96-104.
50. LuxeForm. Нові декори.
https://www.luxeform.ua/assets/files/new_decors_LuxeForm.pdf (дата звернення: 11.02.2025)

ДОДАТКИ

Додаток А

Умовні позначення

- - існуючі стіни
- - існуючі перегородки
- - вентиляція

Експлікація приміщень		
№	Назва	Площа, м.2
1.	Передпокій	8,00
2.	Вітальня	22,14
3.	Спальня	13,64
4.	Кухня	13,51
5.	Балкон	4,61
6.	Ванна кімната	4,94
		66,84

Рисунок А.1. – План сучасної квартири

Рисунок А.2. – Візуалізація кухні в сучасній квартирі

Додаток Б

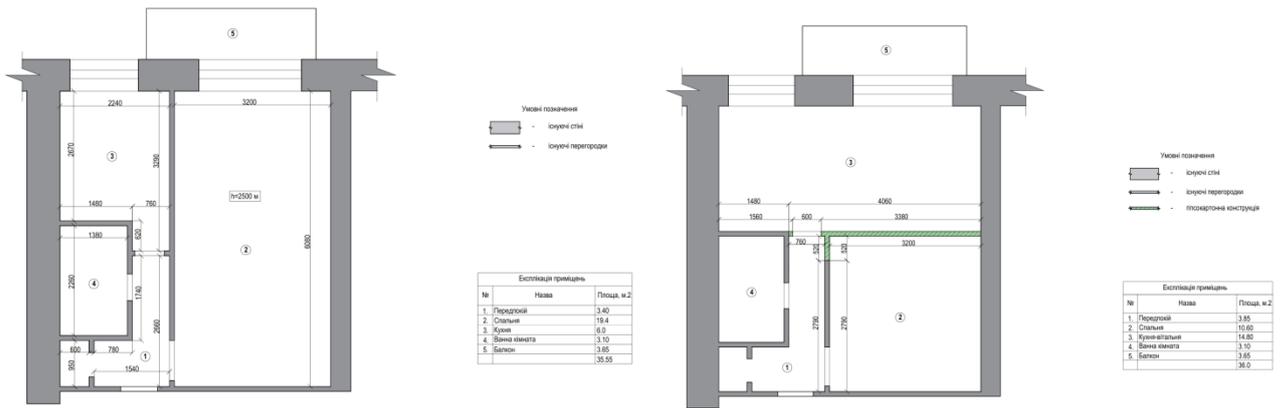

Рисунок Б.1. – План перепланування квартири хрущовки

Рисунок Б.2. – Візуалізація кухні в перепланованій хрущовці